

2014-06-23

Promemoria 2014-06-23

ANGÅENDE REGIONAL SAMVERKAN INOM VERKSAMHETSOMRÅDET KULTUR, IDROTT OCH FRITID I STOCKHOLMS LÄN.

Det här står vi inför

- En mycket stark befolkningstillväxt.
- Förändrad markanvändning gör det svårt att i många kommuner hitta lämpliga ytor för idrottsanläggningar. Samtidigt är behovet av hög tillgänglighet stort. Idrotter som attraherar färre, anläggningar för vuxna och evenemang måste dock ibland lokaliseras längre ifrån bostadsområdena.
- En stor utmaning är att tillgodose den ökade efterfrågan för verksamhet för barn och ungdom.
- En växande befolkning i länet kommer att förvänta sig ett minst lika stort utbud av möjligheter till kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter per capita som idag. För att möta de behoven vill vi samverka mellan länets kommuner eftersom avstånden mellan kommunerna ofta är korta och eftersom befolkningen i stor utsträckning redan ofta rör sig över kommungränser.
- Stockholms Stad har räknat ut att nyinvesteringsbehoven bara inom idrotten i kommunen uppgår till cirka 3 300 Mnkr fram till år 2030 för att kunna upprätthålla nuvarande servicenivå för barn och ungdom. Liknande beräkningar har gjorts i andra kommuner i länet och det samlade investeringsbehovet inom fritid och idrott i länets kommuner uppgår antagligen till så mycket som 7 000 Mnkr.

Internationellt perspektiv

Stockholmsregionen är just nu en av världens snabbast växande regioner. Det är en attraktiv region dit många flyttar, både från Sverige och från världen i övrigt, Stockholms län har en nettobefolkningsökning om ca 200 personer om dagen, varav ungefär hälften kommer inflyttande. Den andra hälften föds här.

I en sådan region är utveckling av kultur, idrott och fritid oerhört viktigt vid sidan av fler bostäder, utökad infrastruktur och skola, vård och omsorg. Vi ser en enorm potential i att kunna utvecklas i samverkan inom regionen och därmed göra vår Storstockholm ännu mer konkurrenskraftigt och attraktivt för de som bor här, för de som flyttar hit och för de som besöker oss.

Vad är FSKF och vad vill vi?

Föreningen Storstockholms Kultur- och Fritidschefer (FSKF) är en regional samverkansorganisation som har utvecklats till en av de mest effektiva och välorganiserade nätverksorganisationerna i landet inom kultur, idrott och fritid.

Vi samverkar idag effektivt kring regelbundet återkommande verksamhetsanpassade utbildningar och kurser, kontinuerligt kunskapsutbyte i vardagen, studieresor samt strategiska seminarier och konferenser. Vi samarbetar också redan idag i vissa regionala anläggningar.

Några tydliga exempel på regionalt bruk av större anläggningar finns redan idag:

Regionalt bruk inom idrottsområdet

De större arenorna i Solna och Stockholm, de flesta skidbackar, motoranläggningar, flygsportanläggningar samt anläggningar för smalare sporter som rodel, baseball, amerikansk fotboll, rugby med mera.

Regionalt bruk inom kulturområdet

Inom kulturområdet är det många kulturinstitutioner i Stockholm som besöks och används av invånare från hela regionen, till exempel Kulturhuset Stadsteatern, Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och även Stockholms Kulturskola. Vi arbetar för närvarande också för en gemensam utveckling av digitalt bibliotek och ett gemensamt länsövergripande lånekort.

FSKF har mycket goda förutsättningar för att realisera konstruktiv och effektiv samverkan i större skala, särskilt om organisationen får stöd av Kommunförbundet Stockholms Län som en regional politisk aktör.

Utdrag ur FSKF:s verksamhetsplan för 2014-2015

Föreningen ska konkret utveckla den regionala samverkan inom kulturskolesamverkan och inom taxor/regler/bidrags- former inom idrotten tillsammans med Kommunförbundet Stockholms Län (KSL).

Särskilt utveckla den regionala idrottssamverkan i delregionala grupper och fortsätta den politiska förankringen i kommunerna, med KSL samt med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Prioriteringar inom idrott

I arbetet med att utveckla regional idrottssamverkan prioriterar vi i första hand anläggningsutveckling i följande fall:

- 1. Anläggningar för mindre/smälare och ytkrävande idrotter**
Som till exempel motorsport, bob & rodel, boule, flygsport, judo, kanot, klättring, rodd, simhopp, skidskytte, skytte och squash. *Anmärkning: För 30 av 69 idrotter som finns representerade i Stockholms Idrottsförbunds saknas uttalade planer för anläggningsutveckling, t ex flygsporter*
- 2. Satsningar på idrott för personer med funktionsnedsättningar**
- 3. Publika arenor med specifika tävlingskrav**
Till exempel bandy, basket, fotboll, friidrott, gymnastik, handboll, innebandy, ishockey, simning, speedway och tennis
men

Respektive kommun ska fortsatt ha ansvar för det breda anläggningsbehovet för sådan aktivitet/idrott som ska kunna bedrivas i vardagen nära hemmet och för aktivitetsytor som riktar sig till yngre barn.

Prioriteringar inom kultur

Ett regionalt samarbete bör kunna utvecklas mellan flera eller alla kommuner inom Stockholms län i syfte att kunna erbjuda länets barn och ungdomar en kulturskola med både större bredd och bättre spets.

Ingen kommun – inte ens Stockholms stad – kan bygga upp ett utbud som ger alla de möjligheter som vi önskar att en kulturskola bör kunna erbjuda barn och ungdomar.

FSKF ser tre områden som samarbetet bör starta i:

- 1. Avancerad orkesterverksamhet av hög kvalitet**

Ingen kommun kan idag ha en avancerad orkester utan att elever kommer från flera kommuner. Vi har ett stort ansvar att bygga kompetens och intresse bland ungdomar som sen kan gå vidare på avancerad och till och med professionell nivå. Vi måste bygga upp ett system där enstaka begåvade elever kan få plats till exempel i Stockholms orkester SUSO, men där hemkommunen betalar den del av kostnaden som inte täcks av avgiften.

2. Enstaka smala ämnen

Till exempel nycirkus eller vissa orkesterinstrument som oboe, fagott med flera. Alla kommuner kan inte erbjuda detta, men några skulle kunna göra det och även erbjuda kurser till andra kommuners barn och ungdomar mot att hemkommunen betalar kostnaden som inte täcks av avgiften

3. Verksamhet för svårt funktionsnedsatta barn och ungdomar

Verksamhet för de som inte kan delta i den ordinarie verksamheten. Idag finns ett resurscentrum i Stockholms stad men det skulle behövas ytterligare centra i söderort och västerort. Även här bör hemmakommunen stå för kostnaden – det som inte täcks av avgiften.

Utredningsbehov kultur

FSKF vill gärna få hjälp av KSL med att

1. utreda hur behoven inom de tre målområdena ovan ser ut
2. att hitta kommuner som är intresserade av att delta i ett första skede
3. att hitta en finansieringsmodell som möjliggör för kommunerna att ha kvar sina egna avgifter (avgifterna inom länet varierar stort).

Utredningsbehov idrott

FSKF vill gärna få hjälp av KSL med att utreda

1. Taxor, regler och bidragsformer inom idrotten I Stockholms län
2. Möjlighet till gemensamma ramavtal och upphandlingar.

Varför samverkan?

Samverkan fungerar utmärkt inom andra områden, till exempel kollektivtrafik och skola.

Vi vill nå mer resultat till samma eller till och med lägre kostnad – vi kommer inte att ha råd att möta behoven om vi inte samverkar.

Länets invånare känner inga gränser. Många av länets invånare i de mest aktiva åldrarna rör sig dagligen eller flera gånger i veckan över ett antal kommungränser och har ofta sina nätverk inom ett ganska stort geografiskt område.

Vi tror att det är bättre både för resursutnyttjandet och för länets befolkning att kunna erbjuda ett ännu bättre verksamhetsutbud i länet genom regional samverkan.

Hinder att överbrygga

Konkurrens. Vi ser ibland att det finns tendenser till tävling och konkurrens mellan kommuner. Vi tror inte att det är en framkomlig väg inom verksamhetsområdena kultur och fritid i länet. Vi tror på samverkan.

Tvärkommunikationerna i länet är tyvärr fortfarande mindre bra än de som går rakt in mot Stockholms centrum. Ökad samverkan kan troligen också ge underlag för förbättrade tvärkommunikationer. Ökad samverkan kan innebära längre restider för de aktiva men samtidigt innebära avsevärt ökad kvalitet i utövandet.

Tradition och inarbetade strukturer. Inom verksamhetsområdena kultur och fritid finns många starka traditioner och inarbetade lokala strukturer. Vissa av dessa redan inarbetade strukturer fungerar bra för verksamheten men ofta står både strukturer och traditioner tyvärr i vägen för utvecklingen. I samverkansmodellen bör strukturerna istället *främja* konstruktiv samverkan i enlighet med prioriteringarna ovan.

Ekonomiska begränsningar och kortsiktiga prioriteringar. Om vi kan hitta bra modeller för att samverka så att en mottagande kommun i till exempel en specialanpassad idrottsanläggning får kostnadstäckande ersättning för det regionala bruket så kommer det att gynna klimatet för att satsa på ytterligare utveckling. Samverkansmodellen ger mod.

Samverkan inom idrottsområdet kräver idrotts- och föreningssamverkan

Därför drivs FSKF:s arbete med att utveckla regional idrottssamverkan i nära samverkan med Stockholms Idrottsförbund.

Berit Svedberg, kulturdirektör i Stockholm och sekreterare i FSKF
Olof Öhman, idrottsdirektör i Stockholm och vice ordförande i FSKF
Torbjörn Neiman, kultur- och fritidsdirektör i Järfälla och ordförande i FSKF

För FSKF 2014-06-23